สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 12509
วันที่ ... เวลา 9.๙

รับที่ 150.5
16 มิ.ย. 2558

ด่วนที่สุด
ที่ อก ๐๓๒๐/๒๙๗

กระทรวงอุตสาหกรรม
ถนนพระรามที่ ๖ แขวงทุ่งพญาไท
เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

จัดเข้าวาระ 16 มิ.ย. 2558

๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง การดำเนินงานด้านผังเมืองกับการพัฒนาอุตสาหกรรม

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ ทราบ
เรื่องที่ ๙

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๑๙๐๔๗ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ประกาศคณะกรรมการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เรื่อง การเปลี่ยนแปลงเขตเขตอุตสาหกรรมทั่วไป นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด (ฉบับที่ ๖) จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เปรียบเทียบผังเมืองรวมฉบับปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ร่างผังเมืองรวมฉบับปรับปรุง และผังเมืองรวมฉบับข้อเสนอกระทรวงอุตสาหกรรม จำนวน ๑ ฉบับ
๓. สถานการณ์มาบตาพุด : มลพิษ สุขภาพ และผังเมือง จำนวน ๑ ฉบับ
๔. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ป ๑/๒๕๕๔ เรื่อง นโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดระยอง จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงมหาดไทยได้เสนอเรื่องการดำเนินงานด้านผังเมืองกับการพัฒนาอุตสาหกรรมไปเพื่อดำเนินการ และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาแล้ว ขอนำเรียนข้อมูล ข้อเท็จจริง และความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๑. อุตสาหกรรมบริเวณมาบตาพุดเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งสร้างความแข็งแกร่งให้กับภาคส่วนต่างๆ เช่น อุตสาหกรรมเม็ดพลาสติกซึ่งก่อให้เกิดห่วงโซ่การผลิตในผลิตภัณฑ์มากมาย เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ วัสดุก่อสร้าง บรรจุภัณฑ์ อิเล็กทรอนิกส์ ของเล่นและกีฬา เป็นต้น และสร้างความเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน เนื่องจากใช้วัตถุดิบในประเทศ สร้างรายได้ประมาณหกแสนล้านบาทต่อปี นอกจากนั้นยังเป็นแหล่งพลังงานของประเทศ มีโรงกลั่นน้ำมัน โรงแยกก๊าซ โรงงานผลิตพลังงานไฟฟ้าจากก๊าซธรรมชาติ และถ่านหินสะอาด ซึ่งจำเป็นต้องมีการขยายตัวเพื่อความมั่นคงทางพลังงานและการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ

๒. เหตุผลในการลดพื้นที่อุตสาหกรรมเพื่อส่งเสริมให้เกิดการขยายตัวของอุตสาหกรรมในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม ซึ่งยังมีพื้นที่เหลือให้ดำเนินการนั้น ปัจจุบันกลุ่มนิคมอุตสาหกรรมและท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด ประกอบด้วย ๕ นิคมอุตสาหกรรม ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด นิคมอุตสาหกรรมผาแดง นิคมอุตสาหกรรมเหมราชตะวันออก (มาบตาพุด) นิคมอุตสาหกรรมอาร์ ไอ แอล และนิคมอุตสาหกรรมเอเซีย พื้นที่รวมประมาณ ๑๕,๖๓๕ ไร่ กับ ๑ ท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุดพื้นที่ประมาณ ๒,๙๑๕ ไร่ มีจำนวนโรงงาน ๑๕๑ โรงงาน การจ้างแรงงาน ๓๐,๐๐๐ คน รวมทั้งมูลค่าลงทุนรวมประมาณ ๑ ล้านล้านบาท ปัจจุบันคงเหลือพื้นที่ขายในนิคมอุตสาหกรรมเหมราชตะวันออก (มาบตาพุด) เท่านั้น จำนวนประมาณ ๒๘๒.๘๗ ไร่ ซึ่งไม่เพียงพอที่จะรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรม จึงจำเป็นที่ต้องมีพื้นที่อุตสาหกรรมในบริเวณนอกนิคมอุตสาหกรรม

/๓. กระทรวง...

๓. กระทรวงอุตสาหกรรม โดยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้ออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดเป็นเขตอุตสาหกรรมทั่วไป ในท้องที่ตำบลห้วยโป่ง และตำบลมาบตาพุด อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง ท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด โดยลงในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๒๘ ต่อมาการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยมีประกาศคณะกรรมการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เรื่อง การเปลี่ยนแปลงเขต เขตอุตสาหกรรมทั่วไปนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด (ฉบับที่ ๖) ซึ่งรวมพื้นที่ท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุดเข้าเป็นส่วนหนึ่งด้วย รวมเนื้อที่ประมาณ ๑๒,๗๔๘-๑-๕๗.๔๖ ไร่ โดยลงในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด เป็นท่าเรืออุตสาหกรรมเฉพาะกิจแห่งเดียวในประเทศไทย ซึ่งเป็นบริการเกี่ยวเนื่องเกื้อหนุนกับภาคอุตสาหกรรมทั้งในพื้นที่มาบตาพุดโดยผ่านการลำเลียงทางท่อสำหรับสินค้าเหลว และในพื้นที่อื่น ทำให้เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม อันก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศไทยในที่สุด

๔. สืบเนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ ณ จังหวัดชลบุรี กระทรวงอุตสาหกรรมเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการแก้ไขปรับปรุงร่างผังเมืองรวมบริเวณอุตสาหกรรมหลักและชุมชน จังหวัดระยอง โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนเป็นกรรมการ ได้จัดทำข้อเสนอการขอแก้ไขปรับปรุงร่างผังเมืองรวม สรุปสาระสำคัญที่ขอเปลี่ยนแปลง ได้แก่ เพิ่มพื้นที่อุตสาหกรรม (สีม่วง) จากเดิม ๒๒,๘๖๒ ไร่ เป็น ๓๔,๓๐๐ ไร่ เพิ่มพื้นที่รองรับกิจกรรม/บริการสนับสนุน (สีขาวทแยงม่วง) ซึ่งไม่ก่อให้เกิดมลพิษ ใช้เป็นแนวกันชนกับพื้นที่อุตสาหกรรม (สีม่วง) จากเดิม ๔,๔๗๖ ไร่ เป็น ๔,๕๕๐ ไร่ และเพิ่มพื้นที่ท่าเรืออุตสาหกรรมจากเดิมที่ไม่มีระบุ เป็น ๔,๕๙๔ ไร่ รวมพื้นที่ประมาณ ๔๓,๔๔๔ ไร่ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ การจัดผังดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ และสอดคล้องกับความต้องการของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องโดยยึดแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของกระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อสร้างความมั่นใจด้านความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมโดยการจัดเตรียมพื้นที่กันชน (buffer zone) และแนวป้องกัน (Protection Strip) ภายใต้หลักการอยู่อย่างเกื้อกูล (symbiosis) อย่างยั่งยืน

๕. ในการรับฟังความคิดเห็นที่จัดโดยเทศบาลเมืองมาบตาพุด เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๗ ผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่ไม่คัดค้านที่จะจัดพื้นที่เป็นพื้นที่อุตสาหกรรม

๖. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๖ มอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรมร่วมกับกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดตั้งคณะทำงานศึกษารูปแบบการจัดทำเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในพื้นที่ ๕ จังหวัดนำร่อง ประกอบด้วย ระยอง สมุทรปราการ สมุทรสาคร ปราจีนบุรี และฉะเชิงเทรา ขณะนี้กระทรวงอุตสาหกรรมได้ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของจังหวัดระยองเสร็จเรียบร้อยแล้ว และได้ดำเนินการร่วมกับจังหวัดระยองเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในบริเวณมาบตาพุดซึ่งครอบคลุมนิคมอุตสาหกรรม และเขตประกอบการทั้งหมด โรงงานที่อยู่นอกนิคมอุตสาหกรรมและเขตประกอบการ และชุมชนโดยรอบ เพื่อให้เข้าสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ซึ่งจะช่วยลดมลพิษและกากอุตสาหกรรม ทำให้อุตสาหกรรมและชุมชนอยู่ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน เป็นการควบคุมมลพิษได้อย่างยั่งยืน

๗. กระทรวงอุตสาหกรรมร่วมกับกระทรวงพลังงานและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการเพื่อควบคุมมลพิษในบริเวณมาบตาพุดอย่างต่อเนื่อง จนทำให้ผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ดังนี้

/(๗.๑) กระทรวง...

(๗.๑) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพอากาศในบรรยากาศบริเวณมาบตาพุด พบว่า สารมลพิษทางอากาศพื้นฐาน ได้แก่ ก๊าซซัลเฟอร์ออกไซด์ ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ฝุ่นละอองขนาดเล็ก และก๊าซโอโซน ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน พบเกินมาตรฐานเป็นครั้งคราวในบางพื้นที่ สำหรับสารประกอบอินทรีย์ระเหยง่าย ๙ ชนิด พบว่า สาร ๖ ชนิดอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานค่าเฉลี่ยรายปี สาร ๓ ชนิด ได้แก่ เบนซิน 1,2-ไดคลอโรอีเทน และ 1,3 บิวทาไดอีน พบเกินมาตรฐานในบางพื้นที่ และพบว่ายานยนต์เป็นแหล่งปลดปล่อยสารเบนซิน และ 1,3 บิวทาไดอีน ที่สำคัญ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

(๗.๒) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้ออกประกาศสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ป ๑/๒๕๕๔ เรื่อง นโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดระยอง เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้การส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่จังหวัดระยอง กรณีการลงทุนในโครงการใหม่และโครงการขยายกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ต้องมีการบริหารจัดการที่ไม่ทำให้อัตราการระบาย (load) สารอินทรีย์ระเหยเป้าหมายในพื้นที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ กรณีโครงการที่อาจก่อให้เกิด NO_x และ SO_2 ต้องมีการดำเนินการปรับปรุงเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตามมาตรการปรับลดและสำรองสัดส่วนค่าการระบายมลพิษทางอากาศ (มาตรการ ๘๐/๒๐) ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ ดังนั้นการตั้งโรงงานใหม่และการขยายโรงงานในบริเวณมาบตาพุดจะไม่ทำให้มลพิษเพิ่มมากขึ้น

(๗.๓) การควบคุมการปล่อยมลพิษจากแหล่งกำเนิดต่างๆ ทั้งภาคอุตสาหกรรมและภาคการขนส่ง

(๗.๓.๑) กระทรวงอุตสาหกรรมดำเนินการส่งเสริมการลดการปลดปล่อยจากหอเผาทิ้ง (flave) ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ ถึงปัจจุบัน

(๗.๓.๒) กระทรวงพลังงานออกกฎกระทรวงควบคุมไอน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๐ และกฎกระทรวงควบคุมไอน้ำมันเชื้อเพลิง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อควบคุมการแพร่กระจายของไอน้ำมันเบนซินจากการขนถ่ายทั้งในคลังน้ำมัน รถบรรทุกน้ำมันและสถานีบริการน้ำมัน

(๗.๓.๓) กระทรวงอุตสาหกรรมออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติในการตรวจสอบและควบคุมการรั่วซึมของสารอินทรีย์ระเหยจากอุปกรณ์ในโรงงานอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๕๕ และประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง การรายงานผลการตรวจวัดการรั่วซึมของสารอินทรีย์ระเหยจากอุปกรณ์และการซ่อมแซมอุปกรณ์ในโรงงานอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๕๖

(๗.๓.๔) กระทรวงอุตสาหกรรมอยู่ระหว่างจัดทำร่างกฎหมายการประเมินการระบายและการควบคุมไอระเหยของสารอินทรีย์จากการกักเก็บ

(๗.๓.๕) กระทรวงอุตสาหกรรมร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินโครงการพัฒนาระบบการจัดทำทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษร่วมกับองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศญี่ปุ่น (JICA) โดยนำร่องในพื้นที่จังหวัดระยอง

(๗.๓.๖) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมออกประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งสารเบนซินและสาร 1,3-บิวทาไดอีน จากโรงงานอุตสาหกรรม ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

/ด้วยเหตุผล...

ด้วยเหตุผล ข้อมูล และข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น กระทรวงอุตสาหกรรมขอยืนยันผังเมืองรวม ฉบับข้อเสนอของกระทรวงอุตสาหกรรม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจักรมณฑ์ ผาสุกวนิช)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

กรมโรงงานอุตสาหกรรม
โทร. ๐ ๒๒๐๒ ๔๑๙๗
โทรสาร ๐ ๒๒๐๒ ๔๒๐๖